

รูปแบบการบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะ เพื่อตอบโจทย์เมืองอัจฉริยะ

A Smart Police Station Management Model for Smart Cities

สิทธิพงษ์ ศรีกุลบุตร¹

Sittipong Srikulbuthr

Received: January 12, 2026

Revised: March 22, 2026

Accepted: April 08, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารงานสถานีตำรวจเพื่อรองรับการเป็นเมืองอัจฉริยะ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานีตำรวจอัจฉริยะที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย และ 3) นำเสนอแนวทางพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของข้าราชการตำรวจ ใช้เทคนิคการสังเคราะห์เอกสาร จากแนวคิดการบริหารจัดการยุคดิจิทัล ร่วมกับการวิเคราะห์โครงสร้างอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันยังเผชิญปัญหาจากโครงสร้างแบบรวมศูนย์ที่ล่าช้า ความเหลื่อมล้ำทางทักษะดิจิทัลของบุคลากร และความเปราะบางของระบบฐานข้อมูลต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ 2) รูปแบบการบริหารงานสถานีตำรวจอัจฉริยะที่เหมาะสมคือ “รูปแบบ 8S Smart Police Station” ซึ่งบูรณาการ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ทุนมนุษย์อัจฉริยะ, โครงสร้างพื้นฐาน, การบริการ, ความปลอดภัยไซเบอร์, การสื่อสารความเสี่ยง, การมีส่วนร่วม, การบริหารแบบยืดหยุ่น และความยั่งยืน และ 3) แนวทางพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลต้องมุ่งเน้นการสร้าง “บุคลากรไฮบริด” ที่มีความเชี่ยวชาญทั้งทักษะดิจิทัลและจิตวิทยาอาชญากรรม เพื่อเปลี่ยนผ่านการทำงานจากเชิงรับไปสู่เชิงรุก ผ่านการใช้ระบบสถานีตำรวจเสมือนจริงและการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อตอบโจทย์ความปลอดภัยของเมืองอัจฉริยะอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะ, เมืองอัจฉริยะ, โมเดล 8S, ทักษะดิจิทัล

¹ สถานีตำรวจภูธรวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ; Wang Hin Police Station, Sisaket Provincial Police
Corresponding author, e-mail: 6512342007@rumail.ru.ac.th

Abstract

This article aimed to: (1) examine the current conditions, problems, and needs in police station management for supporting smart cities; (2) develop a smart police station management model aligned with the Thai social context; and (3) propose guidelines for enhancing the digital competencies of police officers. The study employed a documentary synthesis approach, integrating concepts of digital-era management with an analysis of organizational authority structures based on Royal Thai Police regulations, as well as content analysis of relevant policy documents. The findings revealed that: (1) the current situation faced challenges related to a centralized and slow administrative structure, disparities in personnel digital skills, and vulnerabilities of data systems to cyber threats; (2) the appropriate smart police station management model was the “8S Smart Police Station Model,” which integrated eight components, namely smart human capital, infrastructure, service delivery, cybersecurity, risk communication, participation, flexible management, and sustainability; and (3) the development of digital competencies should have focused on creating “hybrid personnel” with expertise in both digital skills and criminological psychology, in order to shift from reactive to proactive operations through the use of virtual police station systems and big data management. These approaches aimed to enhance public safety in smart cities in a sustainable manner.

Keywords: Smart Police Station Management, Smart Cities, 8S Model, Digital Skills

บทนำ

ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนสังคม การพัฒนาเมืองสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) จึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทย โดยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญใน แผนแม่บท ประเด็นที่ 6 พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเมืองให้เป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่ไปกับการออกแบบผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืนและมีระบบการจัด

การเมืองที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและลดความเหลื่อมล้ำในทุกพื้นที่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) การขับเคลื่อนเมืองไปสู่ความเป็น “เมืองน่าอยู่อัจฉริยะ” (Smart Livable City) นั้น ไม่เพียงแต่ต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลที่ทันสมัย แต่ยังจำเป็นต้องมีโครงสร้างพื้นฐานด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security Infrastructure) ที่เข้มแข็งเป็นรากฐานสำคัญ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมายและดูแลความสงบเรียบร้อย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนองค์กรให้เท่าทันต่อโลกยุคดิจิทัล โดย พล.ต.อ.กิตติ์รัฐ พันธุ์เพ็ชร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้มอบนโยบายการบริหารราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2568 ภายใต้แนวคิด “1 ยึดมั่น 6 เร่งรัด และ 9 ก้าวหน้า” เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง (LINE TODAY, 2568) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติของ “9 ก้าวหน้า” หรือ STEP ซึ่งประกอบด้วย S-Smart (ฉลาด ทันสมัย สง่างาม), T-Transparency (โปร่งใส ตรวจสอบได้), E-Efficiency (ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ) และ P-People (ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง) นั้น ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนารูปแบบสถานีตำรวจอัจฉริยะ นโยบายดังกล่าวได้เน้นย้ำถึงการสร้าง “One Police” หรือระบบเทคโนโลยีตำรวจที่เป็นหนึ่งเดียว การนำ Big Data และ AI มาใช้ในการวิเคราะห์อาชญากรรมและการตรวจการณ์แบบอัจฉริยะ รวมถึงการพัฒนาระบบรับแจ้งความและร้องทุกข์ผ่านช่องทางดิจิทัล (Jcoms) เพื่อลดขั้นตอนและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน การขับเคลื่อนนโยบายนี้จึงเป็นปัจจัยเร่งสำคัญที่จะเปลี่ยนโฉมหน้าของสถานีตำรวจแบบดั้งเดิม ให้กลายเป็นสถานีตำรวจอัจฉริยะที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถครองใจประชาชนได้ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม แม้ระดับนโยบายจะมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน แต่ในระดับปฏิบัติการของ “สถานีตำรวจ” ซึ่งเป็นจุดสัมผัสแรก (First Touch Point) ระหว่างตำรวจกับประชาชน ยังคงดำเนินงานภายใต้โครงสร้างตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 537/2555 ซึ่งแบ่งสายงานหลักออกเป็น 5 สายงาน ได้แก่ 1) งานอำนวยการ รับผิดชอบด้านธุรการและสนับสนุน 2) งานป้องกันปราบปราม ทำหน้าที่สายตรวจและระงับเหตุ 3) งานสืบสวน เน้นการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน 4) งานสอบสวน ดำเนินคดีตามกฎหมาย และ 5) งานจราจร อำนวยความสะดวกและบังคับใช้กฎหมายจราจร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2555)

การขับเคลื่อนทั้ง 5 สายงานนี้เพื่อรองรับบริบทเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ยังประสบปัญหาและอุปสรรคสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะประเด็นเรื่อง “ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล” (Digital Divide) ภายใน

องค์กร จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาความรู้เรื่องดิจิทัลสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับสถานีดำรวจ พบปัญหาสำคัญ ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและงบประมาณ การขาดแคลนอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยและข้อจำกัดในการเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เสถียรในบางพื้นที่ ทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลแบบ Real-time ตามแนวคิด Smart City ทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ 2) ด้านทักษะความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัล (Digital Literacy) บุคลากรบางส่วนยังขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นขององค์กร และ 3) ด้านจริยธรรมและความปลอดภัยไซเบอร์ ความเสี่ยงจากการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลและการขาดความตระหนักรู้เรื่องภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของความมั่นคงปลอดภัยในเมืองอัจฉริยะ

สภาพปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ลำพังเพียงการนำเทคโนโลยีมาติดตั้งอาจไม่เพียงพอ แต่จำเป็นต้องมี “รูปแบบการบริหารจัดการ” ที่บูรณาการทั้งคน เทคโนโลยี และกระบวนการทำงานเข้าด้วยกัน เพื่อยกระดับสถานีดำรวจให้มีความ “อัจฉริยะ” อย่างแท้จริง จากบริบทและความสำคัญของปัญหาข้างต้น อีกทั้ง การยกระดับสถานีดำรวจเพื่อรองรับแนวคิดเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ยังประสบข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะการมุ่งเน้นเพียงการจัดหาและติดตั้งเทคโนโลยีโดยขาดรูปแบบการบริหารจัดการที่บูรณาการอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เทคโนโลยีที่นำมาใช้ไม่สามารถสร้างประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงานได้ ปัญหาที่สำคัญจึงอยู่ที่ความไม่สอดคล้องระหว่าง “คน เทคโนโลยี และกระบวนการทำงาน” ตลอดจนการขาดสมรรถนะดิจิทัลของบุคลากร และแนวทางบริหารจัดการที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนสถานีดำรวจสู่ความเป็น “สถานีดำรวจอัจฉริยะ” อย่างแท้จริง

บทความนี้จึงมุ่งศึกษาปัญหาการวิจัยที่สำคัญ คือ จะพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานีดำรวจอย่างไรให้สามารถบูรณาการบุคลากร เทคโนโลยี และกระบวนการทำงานเข้าด้วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและบริบทสังคมไทย รวมทั้งสามารถยกระดับสมรรถนะดิจิทัลของข้าราชการตำรวจเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็นสถานีดำรวจอัจฉริยะได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารงานสถานีดำรวจเพื่อรองรับการเป็นเมืองอัจฉริยะ

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะ (Smart Police Station Model) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและบริบทของสังคมไทย

3. เพื่อนำเสนอแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของข้าราชการตำรวจและการบริหารจัดการสถานีตำรวจอัจฉริยะให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมุ่งเน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยเทคนิค การสังเคราะห์เอกสาร (Documentary Synthesis) และ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีขอบเขตการวิจัย (Scope of Study) โดยการสังเคราะห์ครอบคลุม ขอบเขตด้านเนื้อหา การบริหารสถานีตำรวจระดับสถานี ขอบเขตด้านเอกสารได้แก่ กฎหมาย นโยบาย และงานวิชาการ พ.ศ. 2555-2569 ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. กรอบแนวคิดและเอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ กำหนดชุดข้อมูลและแนวคิดหลักที่นำมาสังเคราะห์รวมทั้งสิ้น 5 ประเด็นสำคัญ เพื่อให้ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของการเป็นสถานีตำรวจอัจฉริยะ ประกอบด้วย 1) แนวคิดการบริหารจัดการยุคดิจิทัล (Digital Era Administration) เพื่อวิเคราะห์ความคล่องตัว (Agility) และการสร้างนวัตกรรมในองค์กร 2) โครงสร้างอำนาจหน้าที่ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยวิเคราะห์ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 537/2555 เพื่อหาช่องว่างในการปฏิบัติงาน 5 สายงานหลัก 3) นโยบายการบริหารราชการและยุทธศาสตร์ชาติ วิเคราะห์นโยบาย “1 ยึดมั่น 6 เร่งรัด และ 9 ก้าวหน้า” (STEP) เพื่อเชื่อมโยงเป้าหมายระดับนโยบายสู่การปฏิบัติ 4) แนวคิดการสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication) เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการประชาสัมพันธ์จากการรายงานเหตุเป็นการป้องกันเชิงรุก และ 5) แนวคิดจิตวิทยาอาชญากรรม (Criminal Psychology) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์พฤติกรรมและสภาพจิตของอาชญากรในเมืองอัจฉริยะ

2. การตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องของข้อมูล (Trustworthiness) เพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือและถูกต้องตามหลักวิชาการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลด้วยวิธีการ ประกอบด้วย 1) การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งที่มาที่หลากหลาย ทั้งเอกสารทางกฎหมาย (ระเบียบ/คำสั่ง), เอกสารเชิงนโยบาย (ยุทธศาสตร์ชาติ), และเอกสารทางวิชาการ (แนวคิด/ทฤษฎี) เพื่อยืนยันความสอดคล้องของเนื้อหา 2) การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic Analysis) นำข้อมูลที่ได้มาจำแนก

และจัดกลุ่มตามประเด็น (Coding) แล้วตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการเทียบเคียงกับกรอบแนวคิด “เมืองอัจฉริยะ” ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้มั่นใจว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ระดับประเทศอย่างแท้จริง และ 3) การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ (Peer Debriefing) มีการนำร่างรูปแบบการบริหาร (8S Model) ปรีกษาและรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุงเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์ก่อนการนำเสนอผลงาน โดยเนื้อหาในส่วนมุ่งเน้นการวิเคราะห์สถานะและช่องว่างของการบริหารงานตำรวจ ได้นำกรอบแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการยุคดิจิทัล การสื่อสารความเสี่ยง และจิตวิทยาอาชญากรรมมาสังเคราะห์ร่วมด้วย ดังนี้

1. พลวัตเมืองอัจฉริยะและการบริหารภาครัฐสมัยใหม่ (Foundational Knowledge) การทำความเข้าใจบริบทของ “สถานีดารวจอัจฉริยะ” จำเป็นต้องเริ่มต้นจากกรอบแนวคิดเรื่องเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ซึ่งมีได้หมายถึงเพียงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในเมืองเท่านั้น แต่หมายถึงระบบนิเวศที่เทคโนโลยีและมนุษย์ทำงานร่วมกันเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต วชิรวัฒน์ อาริยะสิริโชติ (2567) ได้อธิบายถึง “การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ” (Smart Governance) ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเมือง โดยเน้นการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) การมีส่วนร่วมของประชาชน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องการสร้าง “Smart Living” หรือการดำรงชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ในบริบทของการบังคับใช้กฎหมาย พลเมืองในเมืองอัจฉริยะได้เปลี่ยนสถานะเป็น “พลเมืองดิจิทัล” (Digital Citizen) ซึ่งมีพฤติกรรมและความคาดหวังที่เปลี่ยนไป อุทิศ บำรุงชีพ (2566); อนุชา บิ๊กกินส์ (2566) ได้จำแนกลักษณะของพลเมืองดิจิทัลไว้ว่า นอกจากจะต้องมีความฉลาดรู้ทางเทคโนโลยี (Savvy) แล้ว ยังต้องมีความฉลาดทางสังคม (Social) และความตระหนักเรื่องความปลอดภัย (Safety) ดังนั้น สถานีดารวจจึงไม่สามารถทำหน้าที่เป็นเพียงผู้รักษากฎหมายในโลกกายภาพ (Physical World) ได้อีกต่อไป แต่ต้องขยายขอบเขตอำนาจหน้าที่เข้าสู่โลกเสมือน (Cyber Space) เพื่อปกป้องสิทธิและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชน ภายใต้หลักการบริหารที่เน้นความโปร่งใสและการตอบสนองที่รวดเร็ว นอกจากนี้ การปรับเปลี่ยนสู่สถานีดารวจอัจฉริยะยังต้องอาศัยหลักการ “การบริหารจัดการยุคดิจิทัล” (Digital Era Administration) ตามที่วีรัช วิรัชนิภาวรรณ (2567) ได้เสนอไว้ว่า องค์กรต้องมุ่งเน้นความคล่องตัว (Agility) การเชื่อมโยงข้อมูล (Connectivity) และการสร้างนวัตกรรม (Innovation) เพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงที่พลิกผัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “ประชาธิปไตยดิจิทัล” (Digital Democracy) ที่วีระ เลิศสมพร (2561) ชี้ให้เห็นว่าเทคโนโลยีได้เปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ

ตรวจสอบและกำหนดทิศทางนโยบายสาธารณะมากขึ้น ดังนั้น สถานีดำรวจในยุคใหม่จึงต้องเป็นองค์กรที่เปิดกว้างและพร้อมรับฟังเสียงสะท้อนจากชุมชนดิจิทัล

2. การวิเคราะห์สถานะและช่องว่างของการบริหารงานตำรวจในยุคดิจิทัล (Analysis and Argument) แม้หลักการสากลและนโยบายระดับชาติจะมีความชัดเจน แต่จากการวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารงานของสถานีดำรวจตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 537/2555 พบว่า ยังคงยึดติดกับรูปแบบการแบ่งสายงานแบบดั้งเดิม 5 ด้าน (อำนวยการ, ป้องกันปราบปราม, สืบสวน, สอบสวน, จราจร) ซึ่งเมื่อนำมาซ้อนทับกับภารกิจในยุคดิจิทัล พบปัญหาเชิงโครงสร้างที่เป็นข้อได้แก่สำคัญ ได้แก่ 1) กับดักโครงสร้างและความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี (Structural Trap & Digital Divide) การขับเคลื่อนงานสอบสวนและสืบสวนในปัจจุบันจำเป็นต้องพึ่งพาพยานหลักฐานทางดิจิทัล แต่จากข้อมูลสภาพปัญหา พบว่า ผู้ปฏิบัติงานระดับสถานีดำรวจยังเผชิญกับภาวะ “ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล” ภายในองค์กร ทั้งการขาดแคลนอุปกรณ์ที่ทันสมัยและระบบฐานข้อมูลที่กระจัดกระจาย (Siloed Data) ทำให้การวิเคราะห์อาชญากรรม (Crime Analytics) ไม่สามารถทำได้แบบ Real-time ส่งผลให้การระงับเหตุล่าช้าและขาดความแม่นยำ ซึ่งขัดแย้งกับหลักการทำงานแบบอัจฉริยะที่ต้องขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven) 2) ความเปราะบางด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security Vulnerability) การมุ่งเน้นเพียงการนำเอาเทคโนโลยีโดยปราศจากการวางรากฐานด้านความปลอดภัย ก่อให้เกิดความเสี่ยงมหาศาล เอกสารเรื่องไซเบอร์ซีเคียวริตี้ระบุชัดเจนว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนคือทรัพย์สินที่มีค่าที่สุด หากสถานีดำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบ Cloud หรือ AI โดยไม่มีมาตรการป้องกันที่เข้มงวด ย่อมเสี่ยงต่อการถูกโจรกรรมข้อมูล ซึ่งจะทำลายความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนอย่างรุนแรง 3) ช่องว่างของการสื่อสาร (Communication Gap) ในยุคที่ข่าวสารเดินทางเร็วกว่ากระบวนการยุติธรรม การปิดกั้นข้อมูลหรือการสื่อสารที่ล่าช้าตามระเบียบราชการเดิม กลายเป็นปัจจัยเร่งให้เกิดวิกฤตศรัทธา การสื่อสารที่ไม่ทั่วถึงนำไปสู่ความเข้าใจผิด ในขณะที่งานจราจรและงานป้องกันปราบปรามต้องการการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) เพื่อแจ้งเตือนภัยและรับแจ้งเหตุ แต่ระบบปัจจุบันยังเน้นการสื่อสารทางเดียวเป็นหลัก 4) ช่องว่างด้านความรู้เรื่องสื่อและการจัดการข้อมูล (Media Literacy Gap) พนม คลีฉายา (2565) อธิบายถึง “กระบวนการทัศนความรู้เรื่องสื่อ” ว่าได้เปลี่ยนจากสื่อดั้งเดิมสู่สื่อดิจิทัลที่ซับซ้อน ปัญหาที่พบคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนยังขาดทักษะในการคัดกรองข่าวลวง (Fake News) หรือการรวบรวมพยานหลักฐานจากสื่อสังคมออนไลน์ที่มีปริมาณมหาศาล ทำให้การสืบสวนสอบสวนล่าช้าและอาจเกิดความผิดพลาดในการสื่อสารกับสังคม 5) วิกฤตการสื่อสารความเสี่ยง (Crisis in Risk Communication)

ในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ตำรวจมักเน้นการ “รายงานเหตุ” มากกว่าการ “สื่อสารความเสี่ยง” สมิทธิ์ บุญชุติมา และเกริดา โคตรซารี (2559) ระบุว่า การสื่อสารความเสี่ยง (Risk Communication) ที่มีประสิทธิภาพต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อลดความตระหนกและสร้างความร่วมมือ แต่ปัจจุบันสถานีตำรวจยังขาดกลยุทธ์นี้ ส่งผลให้เมื่อเกิดเหตุวิกฤต ประชาชนจึงเกิดความหวาดระแวงและขาดความเชื่อมั่น และ 6) ความซับซ้อนของจิตวิทยาอาชญากรรม (Complexity of Criminal Psychology) รูปแบบอาชญากรรมในเมืองอัจฉริยะมีความซับซ้อนขึ้น กัญญ์ฐิตา ศรีภา (2562) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของ “จิตวิทยาอาชญากรรม” ในการวิเคราะห์สภาพจิตและพฤติกรรมของคนร้าย รวมถึงขาดการต่อเนื่อง ซึ่งระบบงานสอบสวนแบบเดิมที่เน้นเพียงพยานหลักฐานทางวัตถุ อาจไม่เพียงพอต่อการระงับเหตุหรือการพยากรณ์อาชญากรรม (Predictive Policing) ล่วงหน้า

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะ เพื่อตอบโจทย์เมืองอัจฉริยะ ผลการวิจัยได้จากกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis and Documentary Synthesis) โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลสภาพปัญหาและโครงสร้างการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจในปัจจุบัน มาวิเคราะห์ร่วมกับกรอบแนวคิดการบริหารจัดการยุคดิจิทัล นโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ จิตวิทยาอาชญากรรม และการสื่อสารความเสี่ยง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญนำไปสู่การตอบคำถามวิจัย สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหารงานสถานีตำรวจเพื่อรองรับการเป็นเมืองอัจฉริยะ ผลการวิจัยพบว่า สถานีตำรวจไทยยังคงดำเนินงานภายใต้โครงสร้างแบบรวมศูนย์ตามระเบียบเดิม ซึ่งมีความล่าช้าในการตัดสินใจ อีกทั้งยังเผชิญกับภาวะ ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ทั้งในด้านงบประมาณ อุปกรณ์ที่ล้าสมัย และระบบฐานข้อมูลที่กระจัดกระจาย (Siloed Data)

ความต้องการ มีความจำเป็นเร่งด่วนในการปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ เนื่องจากข้อมูลประชาชนมีความเปราะบางต่อภัยคุกคาม และต้องการการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) เพื่อรับแจ้งเหตุและแจ้งเตือนภัยที่รวดเร็วขึ้น

2. รูปแบบการบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะ (Smart Police Station Model) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและบริบทของสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า ได้พัฒนารูปแบบการบริหารแบบบูรณาการ 8 มิติ เพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติและบริบทสังคมไทย ดังนี้

S1 - Smart People & Psychology สร้างบุคลากรแบบ Hybrid ที่เชี่ยวชาญทั้งทักษะดิจิทัลและจิตวิทยาอาชญากรรม

S2 - Smart Infrastructure ลงทุนในระบบ Cloud และการเชื่อมโยง Big Data ที่มีความมั่นคงปลอดภัยสูง

S3 - Smart Service ยกกระดานบริการผ่านระบบสถานีตำรวจเสมือนจริง (Virtual Police Station)

S4 - Smart Security & Cyber Hygiene สร้างเกราะป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตยดิจิทัล

S5 - Smart Communication เปลี่ยนกระบวนทัศน์จากการรายงานเหตุตามวงรอบ เป็นการสื่อสารความเสี่ยงเชิงรุก (Risk Communication)

S6 - Smart Engagement เปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมและรู้สึกเป็น หุ้นส่วนความปลอดภัย (Co-ownership)

S7 - Smart Management บริหารแบบยืดหยุ่น (Agile) โดยใช้ AI ช่วยลดภาระงานธุรการและขั้นตอนที่ซับซ้อน

S8 - Smart Sustainability มุ่งเน้นความยั่งยืนผ่านเครือข่ายอาสาสมัครดิจิทัล และการบริหารทรัพยากรที่ชุมชนพึ่งพาตนเองได้

3. แนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของข้าราชการตำรวจและการบริหารจัดการสถานีตำรวจอัจฉริยะให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผลการวิจัย พบว่า

3.1 การพัฒนาสมรรถนะ ต้องเปลี่ยนนิยามตำรวจยุคดิจิทัลให้เป็นผู้ที่มีความเข้าใจมนุษย์อย่างลึกซึ้ง (Psychology) ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี AI และ Data Analytics

3.2 การบริหารจัดการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรปฏิรูปกระบวนทัศน์จากผู้บังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcer) ไปสู่ผู้จัดการความปลอดภัยสาธารณะ (Public Safety Manager) โดยเน้นการทำงานเชิงรุก (Proactive) เพื่อพยากรณ์และตัดวงจรอาชญากรรมก่อนเกิดเหตุ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานีตำรวจไทยยังคงดำเนินงานภายใต้โครงสร้างแบบรวมศูนย์ตามระเบียบเดิม ซึ่งมีความล่าช้าในการตัดสินใจ อีกทั้งยังเผชิญกับภาวะความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ทั้งในด้านอุปกรณ์ที่ล้าสมัย ระบบฐานข้อมูลที่กระจัดกระจาย (Siloed Data) ขาดการสื่อสารแบบสอง

ทาง และมีความเปราะบางต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ ทั้งนี้เป็นเพราะ โครงสร้างการปฏิบัติงานยังคงยึดติดกับรูปแบบการแบ่งสายงานแบบดั้งเดิม 5 ด้าน (อำนาจการ, ป้องกันปราบปราม, สืบสวน, สอบสวน, จราจร) ซึ่งไม่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับพลวัตของโลกยุคดิจิทัล ทำให้ขาดความคล่องตัวในการบูรณาการข้อมูลแบบ Real-time สอดคล้องกับแนวคิดของวีรัช วิรัชนิภาวรรณ (2567) เรื่องการบริหารจัดการยุคดิจิทัล (Digital Era Administration) ที่ชี้ให้เห็นว่าองค์กรภาครัฐยุคใหม่ต้องมุ่งเน้นความคล่องตัว (Agility) และการเชื่อมโยงข้อมูล (Connectivity) เพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงที่พลิกผัน นอกจากนี้ ปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำทางทักษะการคัดกรองข้อมูลของเจ้าหน้าที่ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของพนม คลีณา (2565) ที่อธิบายถึงความจำเป็นในการปรับกระบวนการทัศนคติความรู้เรื่องสื่อดิจิทัลที่ซับซ้อน และสอดคล้องกับข้อเสนอของอุทิศ บำรุงชีพ (2566); อุษา บิ๊กกินส์ (2566) ที่เน้นย้ำว่าสถานีตำรวจไม่สามารถทำหน้าที่เพียงในโลกกายภาพได้อีกต่อไป แต่ต้องขยายขอบเขตเข้าสู่โลกเสมือนเพื่อคุ้มครองพลเมืองดิจิทัล

2. รูปแบบการบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะที่เหมาะสม คือ “รูปแบบ 8S Smart Police Station” ซึ่งประกอบด้วย 8 มิติที่ต้องทำงานสอดประสานกัน (ทุนมนุษย์อัจฉริยะ, โครงสร้างพื้นฐาน, การบริการ, ความปลอดภัยไซเบอร์, การสื่อสารความเสี่ยง, การมีส่วนร่วม, การบริหารแบบยืดหยุ่น และความยั่งยืน) ทั้งนี้เป็นเพราะ ลำพังเพียงการนำเทคโนโลยีมาติดตั้งย่อมไม่เพียงพอแต่จำเป็นต้องมีรูปแบบการบริหารที่บูรณาการ “คน เทคโนโลยี และกระบวนการทำงาน” เข้าด้วยกัน สอดคล้องกับแนวคิดของวชิรวัฑดี อาริยะสิริโชติ (2567) ที่อธิบายถึง “การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ” (Smart Governance) ว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ โดยเน้นการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วมของประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของวีระ เลิศสมพร (2561) เรื่องประชาธิปไตยดิจิทัล (Digital Democracy) ที่สนับสนุนการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็น “หุ้นส่วนความปลอดภัย” (Co-ownership) นอกจากนี้ การเปลี่ยนจากการรายงานเหตุเป็นการสื่อสารความเสี่ยงเชิงรุกในรูปแบบ 8S ยังสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารความเสี่ยงของสมิทธิ์ บุญชูติมา และเกริดา โคตรชาวี (2559) อย่างชัดเจน

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลต้องมุ่งเน้นการสร้าง “บุคลากรไฮบริด” (Hybrid) และปรับเปลี่ยนกระบวนการจากผู้บังคับใช้กฎหมายไปสู่ “ผู้จัดการความปลอดภัยสาธารณะ” เชิงรุก ทั้งนี้เป็นเพราะ อาชญากรรมในเมืองอัจฉริยะมีความซับซ้อน ทักษะด้านเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวจึงไม่สามารถพยากรณ์หรือตรวจจับอาชญากรรมได้ สอดคล้องกับแนวคิดของกัญญ์ริตา ศรีภา (2562) ที่ระบุถึงความสำคัญของ “จิตวิทยาอาชญากรรม” ว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการวิเคราะห์สภาพ

จิตและพฤติกรรมของคนร้าย ซึ่งการบูรณาการความรู้ด้านเทคโนโลยีร่วมกับจิตวิทยาจะช่วยให้การระงับเหตุและพยากรณ์อาชญากรรมมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากบทความและการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด สามารถสร้าง องค์ความรู้ใหม่ (New Body of Knowledge) ในรูปแบบการบริหารจัดการที่ชื่อว่า “รูปแบบการบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะแบบบูรณาการ 8S Smart Police Station Model” ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างเทคโนโลยี จิตวิทยา และการบริหารจัดการสมัยใหม่ เพื่อปิดช่องว่างปัญหาเดิมและตอบประเด็นเมืองอัจฉริยะ ดังนี้

8S Smart Police Station Ecosystem

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะแบบบูรณาการ 8 มิติ

1. กระบวนการและขั้นตอนการทำงานของรูปแบบ (Process & Methodology) รูปแบบ 8S ไม่ได้ทำงานแยกส่วนกัน แต่วางระบบเป็นนิเวศ (Ecosystem) โดยมี S1 (ทุนมนุษย์) และ S2 (โครงสร้างพื้นฐาน) เป็นฐานรากในการขับเคลื่อนระบบปฏิบัติการ ได้แก่ S3 (การบริการ), S4 (ความปลอดภัยไซเบอร์), S5 (การสื่อสาร) และ S6 (การมีส่วนร่วม) ภายใต้กลไกควบคุมคือ S7 (การบริหารแบบยืดหยุ่น) เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดคือ S8 (ความยั่งยืน) ของระบบรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

S1 - Smart People & Psychology (ทุนมนุษย์และจิตวิทยานำการปฏิบัติ) องค์ความรู้ใหม่ในส่วนนี้ คือ การเปลี่ยนนิยามของ ตำรวจยุคดิจิทัล ที่ไม่ได้มีความสามารถในด้านเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ต้องมีความเข้าใจมนุษย์อย่างลึกซึ้ง สำคัญ คือ การสร้างบุคลากรแบบ Hybrid ที่มีทักษะดิจิทัล (Digital Literacy) ในการสืบค้นข้อมูลและใช้ AI แต่ในขณะเดียวกันต้องมีความรู้ด้าน จิตวิทยาอาชญากรรม เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมคนร้าย วิเคราะห์สภาพจิตของอาชญากรไซเบอร์ และเข้าใจผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้การระงับเหตุแม่นยำและลดความสูญเสีย ซึ่งควรปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาบุคลากร ตามแนวคิดของบุญทัน ดอกไธสง (2566) โดยเปลี่ยนจากการฝึกอบรมตามวงรอบ เป็นการสร้าง “วัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล” เจ้าหน้าที่ทุกสายงานต้องมีทักษะ Cyber Hygiene และสามารถใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยปฏิบัติงาน (AI-Assisted Policing) ควบคู่กับความเข้าใจจิตวิทยาอาชญากรรม เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมคนร้ายทั้งในโลกจริงและโลกออนไลน์

S2 - Smart Infrastructure & Cyber Security (โครงสร้างพื้นฐานที่มั่นคงและปลอดภัย) องค์ความรู้ใหม่ คือ การมองโครงสร้างพื้นฐานในฐานะเกราะป้องกัน ไม่ใช่เพียงอุปกรณ์อำนวยความสะดวก สำคัญ คือ การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานต้องให้ความสำคัญสูงสุดกับ ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security) และ สุขอนามัยทางไซเบอร์ (Cyber Hygiene) เพื่อปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในระบบ Big Data ไม่ให้รั่วไหล ซึ่งถือเป็นหัวใจของความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตยดิจิทัล

S3 - Smart Service (การบริการ) องค์ความรู้ใหม่ คือ การเปลี่ยนสถานีตำรวจทางกายภาพสู่ สถานีตำรวจเสมือนจริง (Virtual Police Station) ที่ให้บริการประชาชนได้ทุกที่ทุกเวลา

S4 - Smart Security & Cyber Hygiene (การสื่อสารและความร่วมมือ) องค์ความรู้ใหม่ คือ การยกระดับความปลอดภัยข้อมูลประชาชนให้เป็น เกราะป้องกันความเชื่อมั่น ในระบบประชาธิปไตยดิจิทัล

S5 - Smart Communication (การสื่อสาร) องค์ความรู้ใหม่ คือ การเปลี่ยนจากการรายงานเหตุตามรอบเวลา เป็นการสื่อสารความเสี่ยงเชิงรุก (Risk Communication) เพื่อแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า ลดความตระหนกของสังคม

S6 - Smart Engagement (การเป็นเจ้าของร่วม) องค์ความรู้ใหม่ คือ เปิดพื้นที่ประชาธิปไตยดิจิทัล ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและชี้เป้าจุดเสี่ยงผ่านแอปพลิเคชัน ทำให้ประชาชนรู้สึกเป็น หุ้นส่วนความปลอดภัย (Co-ownership)

S7 - Smart Management (การบริหารจัดการแบบยืดหยุ่น) องค์ความรู้ใหม่ คือ การนำแนวคิด Agile และ Deregulation มาใช้ในงานราชการตำรวจ สำคัญ คือ การลดขั้นตอนทางธุรการด้วยการใช้ AI เข้ามาช่วยคัดกรองเอกสารและรับแจ้งความออนไลน์ เพื่อคืนเวลาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ออกไปปฏิบัติหน้าที่ดูแลความปลอดภัยในพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือนได้มากขึ้น

S8 - Smart Sustainability (ความยั่งยืน) องค์ความรู้ใหม่ คือ การประยุกต์ใช้แนวคิด วิสาหกิจเพื่อสังคม ในการบริหารงานตำรวจ สำคัญ คือ การบริหารงบประมาณและทรัพยากรให้เกิดความยั่งยืน การสร้างระบบที่ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในบางมิติ (เช่น อาสาสมัครดิจิทัล) เพื่อให้สถานีตำรวจสามารถดำรงภารกิจได้ต่อเนื่องแม้ในสภาวะวิกฤตหรืองบประมาณจำกัด

2. คุณค่าและประโยชน์ (Value & Benefits)

คุณค่าของนวัตกรรมนี้คือการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) ของสถานีตำรวจ จากเดิมที่เน้นการตั้งรับและบังคับใช้กฎหมาย (Reactive) ไปสู่ การทำงานเชิงรุก พยากรณ์ความเสี่ยง และบูรณาการข้อมูล (Proactive & Smart) ผ่าน รูปแบบ S8

3. รูปแบบและแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ (Practical Applications)

รูปแบบนี้ก่อให้เกิดขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงใน 3 มิติ ได้แก่

1) ระดับบุคคล (ข้าราชการตำรวจ) เกิดการปรับเปลี่ยน Mindset และพัฒนาทักษะ (Upskill/Reskill) สู่การเป็นตำรวจไฮบริดที่มีความรู้ทั้งด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและจิตวิทยาอาชญากรรม

2) ระดับองค์กร (สถานีตำรวจ) เกิดการปรับโครงสร้าง (Re-engineering) ให้มีความยืดหยุ่น (Agile) ลดสายการบังคับบัญชาที่ซับซ้อน และใช้เทคโนโลยี (AI/Big Data) มาลดภาระงานธุรการ เพื่อคืนเวลาให้ตำรวจกลับไปดูแลประชาชน

3) ระดับสังคม (ประชาชนและชุมชน) เกิดการสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตยดิจิทัล (Digital Democracy) โดยประชาชนเปลี่ยนสถานะจาก ผู้รับบริการ มาเป็นหุ้นส่วนความปลอดภัย (Co-ownership) และเครือข่ายอาสาสมัครดิจิทัล

นอกจากนี้ เทคโนโลยีเป็นเพียงเครื่องมือ แต่คนและกระบวนการ คือคำตอบที่แท้จริง การบริหารสถานีตำรวจในยุคเมืองอัจฉริยะต้องเริ่มจากการสร้างทุนมนุษย์ (Smart People) ที่มีความเข้าใจทั้งศาสตร์ดิจิทัลและจิตวิทยา เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงและพฤติกรรมอาชญากรรมที่ซับซ้อนได้ ควบคู่ไปกับการสร้างความไว้วางใจ (Trust) ผ่านระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่เข้มแข็งและการสื่อสารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ

ความยั่งยืน (Sustainability) ที่สถานีตำรวจและชุมชนร่วมมือกันสร้างพื้นที่ปลอดภัยทั้งในโลกจริงและโลกออนไลน์ ตัวแบบนี้ถือเป็นนวัตกรรมเชิงแนวคิดทางการบริหารภาครัฐที่ยืนยันว่า “ความอัจฉริยะ” ของตำรวจ ไม่ได้วัดที่จำนวนกล้องวงจรปิดหรือโดรนที่บินบนฟ้า แต่วัดที่ความสามารถในการบูรณาการข้อมูลเพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างทันทั่วถึงและเท่าเทียม

ข้อเสนอแนะ

จากข้อเท็จจริงและปัญหาข้างต้น ผู้เขียนขอเสนอ รูปแบบการบริหารสถานีตำรวจอัจฉริยะแบบ 8S เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการบริหารจัดการ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

1.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควร ควรมีนโยบายพัฒนาทักษะดิจิทัล (Digital Upskilling) ควบคู่ไปกับจิตวิทยาการบริการและการสื่อสารความเสี่ยง เพื่อสร้างบุคลากรในลักษณะไฮบริด (Hybrid Police Force) โดยมุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Data Literacy) เพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ

1.2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควร ควรมีนโยบายการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Hygiene) โดยปลูกฝังวินัยด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบ Smart Station และลดความเสี่ยงจากการถูกโจมตีทางไซเบอร์

2. ด้านการปฏิบัติงาน

2.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควร ควรปรับเปลี่ยนจากการทำงานเชิงรับ (Reactive) เป็นการใช้ Big Data และ AI ในการวิเคราะห์แนวโน้มอาชญากรรม เพื่อวางแผนสายตรวจและจุดสกัดตามช่วงเวลาและความเสี่ยงของพื้นที่

2.2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควร นำระบบลงทะเบียนออนไลน์และระบบนัดหมายล่วงหน้ามาใช้ เพื่อลดความแออัดหน้าสถานีและช่วยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการมีเวลาทุ่มเทกับงานป้องกันและปราบปรามมากขึ้น เป็นการลดภาระงานด้วยระบบอัตโนมัติในกรณีไม่มีเหตุเร่งด่วน

3. ด้านกระบวนการภายใน

3.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรปรับแก้ระเบียบวิธีปฏิบัติที่ซ้ำซ้อนให้เป็นระบบดิจิทัลให้มากที่สุดหรือทั้งหมดในกรณีที่สามารถเป็นไปได้ (e-Workflow) เพื่อความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ในทุกขั้นตอน

4. ด้านบริการสาธารณะ

4.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรยกระดับการเข้าถึงบริการผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ที่รวมทุกบริการไว้ที่เดียว (One Stop Service Anywhere) เพื่อตอบสนองวิถีชีวิตประชาชนในยุคดิจิทัลภายใต้แนวคิดการสร้างสถานีตำรวจเสมือนจริง

4.2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรพัฒนาช่องทางรับฟังความเห็นและแจ้งเบาะแสแบบ Real-time ที่ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมกัน เป็นหุ้นส่วนความปลอดภัย (Public Participation) ผ่านระบบ Smart Messaging

5. ด้านงบประมาณและทรัพยากร

5.1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรปรับเปลี่ยนงบประมาณจากรายจ่ายประจำ (Fixed Cost) มาเป็นการลงทุนในระบบ Cloud และ Data Security ที่มีความยืดหยุ่นและคุ้มค่าในระยะยาว เป็นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่ยั่งยืน

5.2 ภาครัฐควรบูรณาการงบประมาณและทรัพยากรเทคโนโลยีร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในโครงการ “เมืองอัจฉริยะ” เพื่อลดภาระงบประมาณภาครัฐและสร้างความยั่งยืนของระบบ โดยการระดมทรัพยากรแบบเครือข่าย

เอกสารอ้างอิง

- กัญญฐิตา ศรีภา. (2562). จิตวิทยาอาชญากรรม. ภูมิการพิมพ์.
- พนม คลี่ฉายา. (2565). *กระบวนการทัศนความรอบรู้เรื่องสื่อ: พัฒนาการและปฏิบัติการจากสื่อดั้งเดิมสู่สื่อดิจิทัล*. โครงการตำราและเอกสารวิชาการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ. (2567). *การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart governance) : แนวคิดพื้นฐานและกรณีศึกษา*. วิทยาลัยการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2567). *การบริหารจัดการยุคดิจิทัล*. สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร.
- วีระ เลิศสมพร. (2561). *ประชาธิปไตยดิจิทัล*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิทธิ์ บุญชุติมา และเกริดา โคตรชาวี. (2559). *การสื่อสารความเสี่ยง*. 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2555). *คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 537/2555 เรื่อง การกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ*.

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 06 พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ. <https://www.nesdc.go.th/wordpress/wp-content/uploads/2025/10/05-NS64-06.pdf>
- อุทิศ บำรุงชีพ. (2566). นวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมืองดิจิทัล. ชลบุรีการพิมพ์
- อุษา บิ๊กกินส์. (2566). พลเมืองฉลาดรู้เท่าทันดิจิทัล. บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- LINE TODAY. (2568, 1 ตุลาคม). ผบ.ตร.มอบนโยบาย “1 ยึดมั่น 6 เร่งรัด และ 9 ก้าวหน้า” ย้ำปีนี้ “ตำรวจไทยต้องก้าวไปข้างหน้า เพื่อเป็นองค์กรที่น่าสมัย มีประสิทธิภาพ และครองใจประชาชน”. <https://today.line.me/th/v3/article/JPOw9rP>